

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820200485
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7820200485.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. J.F., W.. XX.XX.XXXX, M. F. I. XXX, T., prechodne bytom Y. XX, W. L.Á., zast. kolíznou opatrovníčkou Ing. JUDr. Zuzanou Petrášovou, dieťa rodičov: matky Y. J., W.. XX.XX.XXXX, M. F. I. XXX, T., prechodne Y. XX, W.Á. L. a otca neurčeného, za účasti navrhovateľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, odbor sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 12, 048 01 Rožňava, za účasti Okresnej prokuratúry Rožňava, Námestie 1. mája, 048 01 Rožňava, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje mal. E. J., W.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad.

II. Matka Y. J., W.. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. E. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Poprad.

odôvodnenie:

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava podalo dňa 21.02.2020 návrh, ktorým žiadal, aby súd nariadil nad mal. E. J., W.. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a Rodiny Poprad. Zároveň, aby súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletého v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima.

2. Svoj návrh odôvodnilo tým, že mal. E. J. pochádza z mimomanželského vzťahu matky Y. J., W.. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca, jeho domnelým otcom je J. J.. Z mimomanželského vzťahu matky a neuvedeného otca pochádza aj mal. T. J., W.. XX.XX.XXXX. Z mimomanželského vzťahu matky Y. J., W.. XX.XX.XXXX a otca J. J.F., W.. XX.XX.XXXX pochádzajú mal. deti T. J., W.. XX.XX.XXXX, L. J., W.. XX.XX.XXXX, Y. J., W.. XX.XX.XXXX E. L. J., W.. XX.XX.XXXX. Otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici od roku 2018. Pred jeho nástupom do výkonu trestu odňatia slobody rodičia maloletých detí žili v spoločnej domácnosti, ich spolužitie bolo konfliktné a neusporiadané. Po nástupe otca do výkonu trestu odňatia slobody osobnú starostlivosť o deti zabezpečovala matka. V súčasnosti matka žije v dvojizbovom nájomnom byte spolu so svojou sestrou E. J. a jej mal. dcérou U. J.. Matka žije v slabých, nevyhovujúcich sociálnych pomeroch. Miestnosť pozostáva z troch postelí a piecky na drevo. Matka sa chodí stravovať k svojej ďalšej sestre Y. J.. Dňa 23.08.2019 matka porodila dcéru Y. J., ktorej sa zriekla a podpísala privolenie na osvojenie dieťaťa. Dieťa je hlásené do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Jediným riešením bolo jej dočasné umiestnenie do ústavnej starostlivosti po dobu kým sa dieťaťu nezabezpečí náhradná rodinná starostlivosť formou osvojenia. Z lekárskej správy novorodenca vyplynulo, že matka má syfilis, ktorý je údajne nepreliečený. Aj z tohto dôvodu nie

je vhodné, aby sa deti vrátili do starostlivosti matky, ktorá zanedbáva svoj zdravotný stav. Podľa správy z CDR Poprad zo dňa 03.12.2019 matka svoje deti naposledy navštívila v októbri 2019. Kontaktuje ich občas aj telefonicky. Uložené pobytové výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel. Uplynie dňom 27.03.2020. Matka maloletých detí si nedokázala zabezpečiť vhodné podmienky na to, aby sa deti mohli vrátiť do prirodzeného prostredia a sociálne a rodinné pomery dieťaťa neupravila. Najlepším riešením pre maloletého deti bude jeho zotrvanie v ústavnej starostlivosti, ktorá v plnej miere plní svoj účel.

3. Matka sa k podanému návrhu nevyjadřila.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to správu Obce W. L., správu ÚPSVaR oddelenie služieb pre občana, správu Centra pre deti a rodiny Poprad, správu kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov a zistil takýto skutkový a právny stav:

5. Zo správy Centra pre deti a rodiny Poprad doručenej tunajšiemu súdu dňa 01.06.2020 vyplýva nasledovné: dieťa je z viacpočetnej rómskej rodiny, má piatich starších súrodencov. Pochádza zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Rozpráva po slovensky, reč detská, zrozumiteľná, slovná zásoba ochudobnená. Vie povedať ako sa volá a koľko má rokov. Správne pomenuje a ukáže časti svojho tela. Dieťa bolo v dočasnej starostlivosti od 26.04.2019 do 29.09.2019 v CDR v Rožňave, následne dňa 30.09.2019 premiestnené do VDR Poprad, RD Veľká. V novom prostredí sa zadaptoval veľmi dobre, nevyskytli sa žiadne výraznejšie problémy, rýchlo sa zžil s kolektívom detí. Teší sa zo svojich starších súrodencov. Po prijatí do centra začal navštevovať MŠ. Zapája sa aj do pracovnej činnosti, rád polieva kvety, zametá svoju izbu, ukladá si svoj oblečenie do skrinky. Za snaživosť a aktivitu je vždy pochválený. V rodinnom dome vo U. ho bola navštíviť jeho mama, doniesla mu sladkosti. E. sa z jej prítomnosti veľmi tešil. Za obdobie od 30.10.2019 do 17.05.2020 u E. nastalo zlepšenie. Upevnil si hygienické návyky, má bohatšiu slovnú zásobu. Úroveň rozumových schopností dieťaťa a miera uplatnenia týchto schopností v sociálnom prostredí je t.č. orientačne - veľmi slabá, čo poukazuje na výchovnú zanedbanosť a málo podnetné prostredie. Zaoštvávajúca grafomotorika a vizuomotorika. Rozumová, emočná a sociálna nezrelosť. Veľmi slabá koncentrácia pozornosti. Sebaobslužné a hygienické návyky nemá osvojené, vyžaduje usmernenie a kontrolu. Prognóza pre dieťa sa javí pri všestrannom stimulovaní t.č. priaznivo.

6. Zo správy ÚPSVaR doručenej tunajšiemu súdu dňa 16.06.2020 vyplýva nasledovné: maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu matky Y. J.F., W.. XX.XX.XXXX E. I. J. J., W.. XX.XX.XXXX I. F. W. L., H. XX. Uznesením Okresného súdu Rožňava pod sp. zn. 7P/42/2019 zo dňa 19.02.2019 vykonateľným dňom vyhotovenia, boli maloleté deti T. J. W.. XX.XX.XXXX, T. J. W.. XX.XX.XXXX, Y. J. W.. XX.XX.XXXX E. L. J. W.. XX.XX.XXXX umiestnené do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad. Uznesením Okresného súdu pod sp. zn. 7P/97/2019 zo dňa 17.04.2019 vykonateľným dňom vyhotovenia, boli maloleté deti L. J. W.. XX.XX.XXXX E. E. J.Á. W.. XX.XX.XXXX umiestnené do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodinu Dominika Rožňava. Na základe uznesenia, sp. zn. 12/14/2020 zo dňa 23.03.2020 tunajší súd nariadil matke, aby odovzdala mal. E. dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad až do právoplatnosti rozsudku o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým. Otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici. Doposiaľ súdna úprava výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom nebola. Na základe posledného vykonaného sociálneho zisťovania sme zistili, že matka mal. E. aktuálne býva na adrese Q. XXX, J. T.. Na uvedenej adrese býva spolu so svojim terajším priateľom Y. V., W.. XX.XX.XXXX a jeho rodičmi E. V. E. Y. V.. Obývajú murovaný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve R. V.. Dom pozostáva z jednej miestnosti a kuchyne. Kuchyňa je vybavená posteľou a pecou na drevo. Izba je vybavená chladničkou a stolom so stoličkami a TV. Matka je nezamestnaná. Druh matky je nezamestnaný, uviedol, že v mesiaci jún 2020 by mal ísť vykonávať stavebné práce do Rakúska. Ústavná starostlivosť doposiaľ v plnej miere plní svoj účel. Na základe vykonaného sociálneho zisťovania matka nemá v súčasnosti vhodné podmienky pre návrat maloletého do prirodzeného prostredia. Dieťa niekoľkokrát osobne v zariadení navštívila, udržiava s ním telefonický kontakt, biologický otec dieťaťa doposiaľ otcovstvo vo vzťahu k nemu neuznal. Trváme na podanom návrhu, aby bola maloletému E. J. nariadená ústavná starostlivosť a aby bola matka maloletého Y. J. zaviazaná prispievať na výživu maloletého na účet Centra pre deti a rodiny Poprad.

7. Zo správy ÚPSVaR Poprad oddelenie služieb pre občana zo dňa 25.5.2020 vyplýva, že matka Y. J., W.. XX.XX.XXXX nebola a nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V čase od 1.5.2018

do 31.12.2019 bola príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. Od uvedenej doby pomoc v hmotnej núdzi nepoberá. Nepoberá ani žiadne sociálne dávky.

8. Na pojednávanie konané dňa 25.6.2020 sa matka nedostavila a svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnila. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Rožňava sa na predmetnom pojednávaní vyjadrila tak, aby podanému návrhu bolo vyhovené, a aby mal. E. bola nariadená ústavná starostlivosť, pretože takéto nariadenie ústavnej starostlivosti bude v záujme maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

10. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/601/20200401>> spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 81,66 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené nepĺnoleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

14. Vykonaním dokazovaním bolo preukázané, že výchova maloletého E. bola vážne ohrozená tým, že matka nedokáže zabezpečiť vhodné podmienky na výchovu maloletých detí. Matka má neliečený syfilis, k ďalšiemu dieťaťu, ktoré porodila dňa 23.8.2019, podpísala privolenie na osvojenie bez vzťahu k určitým osvojiteľom. V čase podania návrhu matka žila so svojou sestrou a jej maloletou dcérou v slabých nevyhovujúcich podmienkach. Matke bolo uložené pobytové výchovné opatrenie, avšak to nespĺnilo svoj účel. Matka maloletých detí si nedokázala zabezpečiť vhodné podmienky na to, aby sa deti mohli vrátiť do prirodzeného prostredia. V súčasnosti matka žije v J. T. spolu so svojim novým priateľom Y. V., W.. XX.XX.XXXX a jeho rodičmi v spoločnej domácnosti v jednoizbovom dome. Ani v súčasnej dobe matka nemá vytvorené podmienky na výchovu maloletých detí. Napriek tomu, že matka navštevuje maloletého a telefonicky ho kontaktuje (ako vyplýva zo správy Centra pre deti a rodiny Poprad), matka sa nariadeného pojednávania nezúčastnila, svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnila a nevyjadrila sa ani k podanému návrhu. V predmetnej veci bolo uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/14/2020-25 zo dňa 23.3.2020 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd nariadil matke odovzdať mal. E. do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad. Matka ani proti tomuto uzneseniu nepodalala odvolanie. Maloletý E. sa nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad od 3.9.2019. Matke sa od uvedeného času nepodarilo upraviť svoje sociálne pomery, naopak matka nadviazala novú známosť, s ktorou momentálne zdieľa spoločnú domácnosť, v ktorej znova nie sú

vytvorené podmienky vhodné pre výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Maloletý E. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Poprad prosperuje, upevnil si hygienické návyky, má bohatšiu slovnú zásobu a pri všestrannom stimulovaní sa jeho prognóza javí priaznivo. Z dôvodu vyššie uvedeného bolo potrebné rozhodnúť o nariadení ústavnej starostlivosti u maloletého E., ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Poprad. Súd prihliadal na citové väzby maloletého dieťaťa, keďže aj ostatní jeho súrodenci sú umiestnení v tomto zariadení. Keďže matka nemá žiaden príjem, súd ju zaviazal k povinnosti platiť výživné v minimálnej výške tak, ako to ustanovuje zákon. Matka je povinná uhrádzať výživné na účet Centra pre deti a rodiny Poprad.

15. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.